

4. SUBSTANTIVELE DE DECLINAREA a 1a

Gen 1:1, ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν.
la început a făcut Dumnezeu cerurile și pământul.

Așa cum se poate vedea, primul verset din Geneza ne furnizează și două substantive feminine, ἡ ἀρχῆ, începutul, și ἡ γῆ, pământul. Ambele fac parte din declinarea 1a care cuprinde cu precădere substantive feminine, cu tema în - η (α contras) și în - α, dar și un număr de substantive masculine, în - ης și - ας. Terminațiile substantivelor sunt caracterizate de vocalele η și α, precum și de variantele αι, η, α. Cele feminine pot fi clasificate în trei subcategorii: în 1- η, în 1- α (α pur), 1- α (α impur):

4.1 Declinarea 1a și subcategoriile ei

a) **subcategoria α contrasă 1-η** cuprinde substantivele feminine care la nominativ se termină în - η. Sunetul dominant al terminațiilor la singular este η iar la plural este α. Observați relația între terminații și articolul feminin ἡ:

		Sing.	Plural	
Nom.	ἡ	ἀρχῆ	αἱ	ἀρχαί
Ac.	τὴν	ἀρχὴν	τας	ἀρχας
Gen.	τῆς	ἀρχῆς	των	ἀρχων
Dat.	τῇ	ἀρχῇ	ταις	ἀρχαίς
Voc.	---	ἀρχῆ	---	ἀρχαί

Sunetele caracteristice subcategoriei în 1- η sunt:

Nom.	- η	- αι
Ac.	- ν	- ας
Gen.	- ς	- ων
Dat.	- ῆ	- αίς
Voc.	- η	- αί

b) **subcategoria 1 - α pur** cuprinde substantive care se termină în α precedat de ε, ι, ρ. Toate terminațiile, la singular și plural, sunt dominate de sunetul α.

	Sing.		Plural
Nom.	ἡ βασιλεια	αἱ	βασιλειαι
Ac.	την βασιλειαν	τας	βασιλειας
Gen.	της βασιλειας	των	βασιλειων
Dat.	τη βασιλεια	ταις	βασιλειαις
Voc.	--- βασιλεια	---	βασιλειαι

Nom.	- α	- αι
Ac.	- αν	- ας
Gen.	- ας	- ων
Dat.	- α	- αις
Voc.	- α	- αι

c) **subcategoria 1- α impur** cuprinde substantive care se termină în α precedat de λλ, σ, ζ, ξ, ψ. Ele au caracteristici mixte: la gen. și dat. singular folosesc terminații în - η, iar la nom., ac., voc. - singular și toate cazurile la plural, au terminații în - α. De exemplu, ἡ γλωσσα (limbă, attic: γλωττη) și ἡ δοξα (glorie, slavă), ἡ θαλασσα (mare, attic: θαλαττα).

Nom.	ἡ γλωσσα	αἱ	γλωσσαι
Ac.	την γλωσσαν	τας	γλωσσας
Gen.	της γλωσσης	των	γλωσσων
Dat.	τη γλωσση	ταις	γλωσσαις
Voc.	--- γλωσσα	---	γλωσσαι

Nom.	ἡ δοξα	αἱ	δοξαι
Ac.	την δοξαν	τας	δοξας
Gen.	της δοξης	των	δοξων
Dat.	τη δοξη	ταις	δοξαις
Voc.	--- δοξα	---	δοξαι

d) **excepțiile masculine în -ης și -ας**. Ele folosesc terminațiile termină în -ου. În general, aceste substantive desemnează calități sau ocupații masculine: ὁ κριτής - judecător, ὁ ληστής - tâlhar, ὁ κλεπτής - hoț, ὁ μαθητής - ucenic, ὁ προφήτης - profet, ὁ στρατιώτης - soldat, ὁ νεανίας - tânăr, nume de persoane sau funcții, ὁ Μεσσίας - Mesia (Hristosul), ὁ Ἰωάννης - Ioan:

	Sing.	Plural
Nom.	ὁ νεανίας	οἱ νεανιαί
Ac.	τον νεανίαν	τους νεανίας
Gen.	του νεανίου	των νεανίων
Dat.	τῷ νεανίᾳ	τοῖς νεανίαις
Voc.	--- νεανία	--- νεανιαί
Nom.	ὁ μαθητής	οἱ μαθηταί
Ac.	τον μαθητήν	τους μαθητάς
Gen.	του μαθητου	των μαθητων
Dat.	τῷ μαθητῇ	τοῖς μαθηταῖς
Voc.	--- μαθητα	--- μαθηταί

4.2 Exerciții

Vocabular:

ἀγάπη, ἡ - dragoste,

ἁμαρτία, ἡ - păcat,

βασίλεια, ἡ - împărăție,

διδάχη, ἡ - învățătură

εἰρήνη, ἡ - pace,

ἐξουσία, ἡ - putere,

ἡμέρα, ἡ - zi,

κλεπτής, ὁ - hoț,

μαθητής, ὁ - ucenic,

νεανίας, ὁ - tânăr,

ἀληθεια, ἡ - adevăr,

ἀρχή, ἡ - început,

γλωσσα, ἡ - limbă,

δοξα, ἡ - glorie, slavă,

ἐκκλησία, ἡ - biserică, adunare,

ζωή, ἡ - viață,

καρδία, ἡ - inimă,

ληστής, ὁ - tâlhar,

Μεσσίας, ὁ - Mesia, Unsul,

προφήτης, ὁ - profet.

στρατιωτης, ὁ - soldat ἔργον, τὸ – lucru, lucrare

1. Traduceți în limba română, și analizați substantivele de decl. 2a:

1) ὁ Μεσσίας κηρυσσει την ἀληθειαν.

2) ὁ μαθητης βλέπει τον νεανιαν.

οἱ ἀποστολοι βλέπουσι τον νεανιαν

οἱ ἀποστολοι κηρυσσουσι την βασιλειαν του θεου ἐν τη ἐκκλησια

1) γινωσκομεν την ἔξουσιαν και την δοξαν της βασιλειας

γινωσκω ἡ ἔξουσια και ἡ δοξα ἡ βασιλεια ὁ θεος

ἡμεις γινωσκομεν την ἔξουσιαν και την δοξαν της βασιλειας του θεου

2) ἡ γλωσσα ἀμαρτανει. το στομα ἀμαρτανει.

ἡ γλωσσα ἀμαρατανω

limbile oamenilor vorbesc impotriva domnului

ἡ γλωσσα ὁ ἄνθρωπος λαλεω ἄντι ὁ κυριος

αἱ γλωσσαι των ἀνθρωπων λαλουσι ἄντι του κυριου

5) βαπτίζω τους μαθητας.

6) οἱ κλεπται οὐχ εὕρισκουσιν εἰρηνην.

7) οὐ κρίνετε τας καρδιας των μαθητων.

8) λεγει αὐτῷ ὁ Ἰησους, ἐγὼ εἶμι ἡ ὁδος και ἡ ἀληθεια και ἡ ζωη.

9) και οἱ γραμματεις των Φαρισαιων,... ἔλεγον τοις μαθηταις αὐτου, ὅτι μετα των τελωντων και των ἀμαρτωλων ἐσθιει.

2. Traduceți în limba greacă:

- 1) Mesia îl mântuiește pe tâlhar, dar judecătorul îl judecă.
- 2) Tânărul predă învățătura bisericii lui Hristos iar Ioan, apostolul, ascultă.
- 3) Surorile ascultă evanghelia Căii lui Dumnezeu, și caută pe frații apostolilor.
- 4) Dragostea, adevărul și pacea sunt începutul împărăției.
- 5) Profeții îl vestesc pe Mesia și în inimile soldaților este pace.

3. Stabiliți acordul gramatical (declinare, conjugare), în următoarele propoziții:

Apostolii aduc darurile copiilor fraților, căci dragostea este de la
ἀποστολοι φερω δωρον τεκνον ἀδελφοι γαρ ἀγαπη εἰμι ἐκ

Dumnezeu.
θεος.

Ucenicii predică cuvântul lui Dumnezeu păcătoșilor și ei aud
μαθητης κηρυσσω λογος θεος ἁμαρτολος και αὐτοι ἀκουω

învățătura păcii.
διδαχη εἰρηνη.

Oamenii au autoritatea lui Dumnezeu și spun gloria evangheliei.
ἀνθρωπος ἐχω ἐξουσια θεος και λεγω δοξα εὐαγγελιον.

Judecătorul judecă hoții dar tâlharii ascund pietrele.
κριτης κρινω κλεπτης ἄλλα ληστης κρυπτω λιθος.

Frații apostolului predică evanghelia și botează pe surorile Domnului.
ἀδελφος ἀποστολος κηρυσσω εὐαγγελιον και βαπτιζω ἀδελφη
κυριος.

Profetul spune adevărul tinerilor și oamenii Împărăției lui Dumnezeu
προφητης λεγω ἀληθεια νεανιας και ἄνθρωπος βασιλεια θεος

nu ascultă vocea lui.
οὐ ἀκουω φωνη αὐτος.

